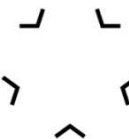

SVEUČILIŠTE JURJA DOBRILE U PULI

Centar za kulturološka i povijesna
istraživanja socijalizma

ŠEST DESETLJEĆA PULE I FILMSKOG FESTIVALA

Seminar za studente

Program i sažeci

Pula, 12. srpnja 2013.

UVODNIK

Povodom ovogodišnjeg jubilarnog 60. festivala igranog filma u Puli Centar za kulturološka i povijesna istraživanja socijalizma organizirao je studentski seminar *Šest desetljeća Pule i filmskog festivala*. Želja je bila okupiti studente preddiplomskih i diplomskih studija – kako onih koji studiraju na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, tako i svih drugih studenata koji bi svojim nastupom pridonijeli kvaliteti skupa – te na taj način obilježiti šezdeset godina zajedničke povijesti Pule i festivala. Organizacija skupa uklopila se u ranije zacrtana nastojanja CKPIS-a o poticanju studenata na istraživanje razdoblja socijalizma i postsocijalizma.

Zanimala nas je povijest filmskoga festivala i filma, prošlost grada u proteklih šest desetljeća, posebno iz perspektive povijesti svakodnevice, društvene i kulturne povijesti, suodnos festivala i građana, filmskih zvijezda i publike, te povezivanje filmske umjetnosti s glazbom i književnošću putem ekranizacije književnih djela. Na skup se prijavilo sedmero sudionika, s tri različita hrvatska sveučilišta, koji svojim temama obuhvaćaju polja povijesti, kulturologije, povijesti književnosti i muzikologije.

Zahvaljujemo Studentskom centru Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli na financijskoj potpori, Odjelu za humanističke znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli na ustupljenoj dvorani i tehnicima te Pula Film Festivalu na suradnji

Pula, 1. srpnja 2013.

Organizacijski odbor

PROGRAM

petak, 12. srpnja 2013.

Odjel za humanističke znanosti, Ronjgova 1, dvorana 11 (Čitaonica)

9.30 OTVARANJE SEMINARA

dr. sc. **Igor Duda**, doc., Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Uvodna riječ

prof. dr. sc. **Robert Matijašić**, rektor Sveučilišta

Zlatko Vidačković, umjetnički ravnatelj Festivala igranog filma u Puli

Pozdravne riječi

dr. sc. **Nikica Gilić**, izv. prof., Filozofski fakultet Sveučilišta u

Zagrebu

Uvodno predavanje:

Nagrade Pulskog festivala i filmski kanon

Stanka

11.00-12.40

PRVI DIO: moderatorica **Anita Buhin**, mag. hist. et croat. philol.

Kristina Stojšić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Politika iza umjetnosti: proa desetljeća pulskog filmskog festivala političkom i društvenom kontekstu

Valentina Nedeljko, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Sjaj Festivala igranog filma u Puli: status festivala na području Jugoslavije 1960-ih godina

Vedran Stanić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Pulski filmski festival od Bitke na Neretvi do Rada na određeno vreme. Utjecaj na društveni i kulturni život grada

Matea Laginja, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Medijska popraćenost pulskog filmskog festivala u riječkom Novom listu

Stanka

12.55-14.30

DRUGI DIO: moderator **Igor Stanić**, mag. hist.

Mia Levak, Sveučilište Jurja Dobrila u Puli, Odjel za humanističke

znanosti

Adaptacije književnosti na velikom platnu Festivala igranog filma u Puli

Tihana Novak, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Odjel za glazbu

Sretan put: glazba iz filma H-8

Anita Buhin, Sveučilište Jurja Dobrila u Puli, CKPIS

(Ne)prekinuta tradicija? Obilježavanje jubilarnih obljetnica filmskog festivala u Puli

ZAVRŠNA RASPRAVA

15.00

Ručak

16.00

Posjet izložbi *Festivala Pula* (Povijesni i pomorski muzej Istre)

SAŽECI

Anita Buhin

(Ne)prekinuta tradicija? Obilježavanje jubilarnih obljetnica filmskog festivala u Puli

Iako je povezanost filma i Pule duboko ukorijenjena u tradiciji Grada, političke promjene i nestabilnosti kroz desetljeća, uvjetovala su stvaranje određenog diskontinuiteta u festivalskoj tradiciji. Ovaj će se raditi usmjeriti na obilježavanje jubilarnih obljetnica tijekom šest desetljeća: 1963., 1973., 1983., 1993. i 2003. godine. Novinski članci iz socijalističkoga razdoblja uz prigodno prisjećanje na početke festivala i rezimiranje dotadašnjih uspjeha, redovito ističu i važnost te manifestacije za razvoj jugoslavenskoga filma. Uz to, može se popratiti i stvaranje glamura na jugoslavenski način pod pokroviteljstvom državnoga vrha na čelu s Titom. Međutim, kao i na drugim društvenim poljima, devedesete su donijele prekid tradicije te stvaranje neke druge, pa se tako 1991. ukida Festival jugoslavenskog igranog filma, da bi se sljedeće godine osnovao Festival hrvatskog igranog filma. U takvom nestabilnom ozračju Pula dočekuje 40. obljetnicu filma u Areni što se očituje i u slaboj medijskoj popraćenosti ionako lošega festivala. Konačno uspostavljanje „kontinuiteta“ događa se upravo na srebrni jubilej pulskog filmskog festivala kada se osniva javna ustanova Pula Film Festival čiji je jedan od ciljeva bio i vraćanje staroga sjaja festivalu i filma Gradu, kao i povezivanje s „izgubljenom tradicijom“, iako ne bez skandala s upravo političkim predznakom. Istraživanje se temelji na stručnoj literaturi te novinskim člancima iz Glasa Istre jubilarnih godina festivala.

Matea Laginja

Medijska popraćenost pulskog filmskog festivala u riječkom Novom listu

Pulski filmski festival, kao najdugovječniji hrvatski festival toga tipa, vršnjak je jednoga od najčitanijih dnevnika u regiji, *Novog lista*, koji pod tim nazivom izlazi od 1954. godine. Uz mnogobrojne tekuće

događaje u socijalističkoj Jugoslaviji, u *Novom listu* ostale su zabilježene i mnoge novosti i tekovine kulture toga razdoblja, pa tako i filmski festival u Puli. Cilj ovoga rada je istražiti povezanost dvaju najvećih gradova u regiji, Pule i Rijeke, kao i praćenje načina na koje je kulturni događaj takvoga značaja prikazan u riječkome listu. Kroz njega bih željela dati uvid u načine oglašavanja događanja u Puli u drugim hrvatskim gradovima, s naglaskom na cijelo socijalističko razdoblje, dakle od začetka festivala 1954. godine, pa sve do početka devedesetih.

Mia Levak

Adaptacije književnosti na velikom platnu Festivala igranog filma u Puli

Kroz kratak kronološki pregled rad će se doticati filmskih adaptacija (ne samo hrvatskih) književnih djela koje su se našle, više ili manje uspješno, u konkurenciji Festivala igranog filma u Puli. Transformacije i adaptacije književnih tekstova u svjetsku kinematografiju ulaze na samome početku razvoja sedme umjetnosti, a ubrzo postaju i nepresušan izvor inspiracije za kinematografska ostvarenja. Jednak je slučaj i s hrvatskim filmom. Književni autori također nerijetko i sami ulaze u svijet filma kao scenaristi. Otuda i počinjemo, osvrtno na početke i na prvi film koji je uopće prikazan u Areni kao dio programa festivala. Za *Koncert* (1954.) scenarij je pisao književnik Vladan Desnica. Posljednji film u nizu prvi je put prikazan na posljednjem, 59. festivalu – *Ljudožder vegetarijanac* (2012.), sniman također prema romanu, a koji je dobio nagradu Oktavijan Hrvatskoga društva filmskih kritičara. Osim upućivanja na povezanost dviju umjetnosti, naglasak će biti na recepciji adaptacija kod publike, kritike i medija, te na društvenom i političkom kontekstu nastajanja tih filmova.

Valentina Nedeljko

Sjaj Festivala igranog filma u Puli: status festivala na području Jugoslavije 1960-ih godina

Vodeći se tezom Nikice Gilića da je pulski filmski festival bio ključni komunikacijski mehanizam u kinematografiji socijalističke Jugoslavije te izvor neobičnoga glamura koji se iz današnje perspektive vjerojatno

čini impresivnijim nego što bi uistinu mogao biti, dolazi se do pitanja kakav je zapravo bio status samoga festivala. Izlaganje će obuhvatiti analizu jugoslavenskoga statusa festivala šezdesetih godina, kulturne politike zemlje koja je istovremeno okrenuta Istoku i Zapadu, utjecaj Tita na promociju festivala unutar Jugoslavije te opću recepciju festivala u društvu. Budući da već postoji određeni ustaljeni povijesni status festivala, cilj izlaganja bit će propitati njegovu slavu i odgovoriti na pitanje „sjaja Festivala igranog filma u Puli“ unutar socijalističkoga jugoslavenskog društva. Izvori za istraživanje teme su novine i časopisi kulturne tematike.

Tihana Novak

Sretan put: glazba iz filma H-8

Glazbu za film *H-8* koji je osvojio Veliku Zlatnu Arenu za najbolji film na filmskom festivalu u Puli 1958. godine napisao je Ljubo Kuntarić. Glavna glazbena tema filma je skladba *Sretan put* u izvedbi Gabi Novak. Cilj mi je istražiti tijek nastanka glazbe koja se u filmu koristi te je analizirati oblikovno i harmonijski. U svrhu osobnoga svjedočenja, posjetit ću samoga skladatelja, te s njim detaljno porazgovarati o njegovu radu na filmu kako bi podaci bili što istinitiji i vjerodostojniji, a zatim analizirati partituru. Rad će sadržavati i recepciju navedene glazbe u onodobnome dnevnom tisku (*Vjesnik*, *Glas Istre*, *Novi list*, i dr.).

Vedran Stanić

Pulski filmski festival od Bitke na Neretvi do Rada na određeno vreme. Utjecaj na društveni i kulturni život grada

Festival igranog filma u Puli je od svojega prvog održavanja 1954. privlačio pažnju domaće i strane publike te s vremenom postao neizostavna manifestacija grada. Privlačnim ambijentom pulske Arene te s godinama sve većom kvalitetom filmova, festival privlači sve veći broj gledatelja i postaje važan društveni i kulturni čimbenik grada. Do 1970. pulski filmski festival stječe respektabilan karakter, a izjava Josipa Lazarića sa 17. filmskog festivala 1970. dovoljno govori o

povezanosti grada i samoga festivala: „I mi i filmski umjetnici svjesni smo da Pula ne može više bez filma, baš kao što ni film ne može bez Pule...“ U razdoblju 1970–1980. filmski festival posjećuju velika imena iz filmskoga svijeta kao što su glumci Richard Burton, Elizabeth Taylor i Sophia Loren, poljski redatelj Jerzy Kawalerowicz, a interes svjetske javnosti postaje sve veći. Tako 1975. na filmskom festivalu prisustvuju gosti i novinari iz Australije, Austrije, Danske, Čehoslovačke, Francuske, Indije, SAD-a i mnogih drugih zemalja. Osim popularizacije grada u državnim i međunarodnim okvirima, festival igranog filma je promijenio društveni i kulturni život Puljana. Razdoblje 1970–1980. vrijeme je kada filmski festival doživljava neke od svojih najboljih godina i na taj način utječe na sam grad. Izlaganje će se temeljiti na literaturi te novinskim i filmskim izvorima.

Kristina Stojić

Politika iza umjetnosti: prva desetljeća pulskog filmskog festivala u političkom i društvenom kontekstu

Izlaganje se osvrće na pedesete i šezdesete godine i službene početke pulskoga filmskog festivala. Grad Pula bilježio je nagli porast broja stanovnika, dok su se istovremeno još osjećale posljedice rata. S druge strane, Jugoslavija je vodila aktivnu vanjsku politiku. Pokret nesvrstanih otvorio je zemlju, između ostaloga i u kulturnome smislu, no treba uzeti u obzir i same unutrašnje prilike. Istražuje se na koje je načine politika bila prisutna na pulskome filmskom festivalu te u kojoj je mjeri bila implementirana u tadašnja državna kulturna događanja. Primjer izravnih političkih odluka je 1955. godina kada je *Vjesnik u srijedu* htio preuzeti organizaciju festivala. Kada bi Zagreb organizirao takav događaj u Puli, to bi poslalo jasnu poruku o pripadnosti Pule i Istre. Tri godine kasnije organizaciju preuzima Beograd. Izlaganje će se zaključiti osvrtom na odnos građana i festivala, te na društvene i ekonomske prilike koje su utjecale na odaziv publike. Ovaj će se aspekt nastojati analizirati preko poznate literature, ali i tadašnjih novina poput *Novoga lista*.

SUDIONICI

Anita Buhin

Sveučilište Jurja Dobrila u Puli, Centar za kulturološka i povijesna istraživanja socijalizma
anita.buhin@gmail.com

Matea Laginja

Diplomski studij povijesti i engleskog jezika i književnosti, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci
mlaginja1@gmail.com

Mia Levak

Diplomski studij hrvatskoj jezika i književnosti, Odjel za humanističke znanosti Sveučilišta Jurja Dobrila u Puli
mialevak@gmail.com

Valentina Nedeljko

Diplomski studij povijesti, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
valentina.nedeljko@gmail.com

Tihana Novak

Preddiplomski studij glazbene pedagogije, Odjel za glazbu Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli
tihana.novak@gmail.com

Vedran Stanić

Diplomski studij povijesti, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
vedstanic@gmail.com

Kristina Stojšić

Diplomski studij povijesti i engleskog jezika i književnosti, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci
k.stojasic@gmail.com

Organizator

Centar za kulturološka i povijesna istraživanja socijalizma

Organizacijski odbor

Igor Duda
Anita Buhin
Igor Stanić

Zahvaljujemo na potpori Studentskom centru Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te na suradnji Pula Film Festivalu i Odjelu za humanističke znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli.